



## SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08 i 5/22), izdajem

### IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU POLITIČKE ORGANIZACIJE „NEZAVISNI BLOK“

Broj: 03-07-6-725/21  
Sarajevo, 13.07.2022. godine

## SADRŽAJ

|   |    |
|---|----|
| 1. UVOD .....   | 4  |
| 2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE .....                 | 4  |
| 3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ..... | 5  |
| Predmet pregleda i kontrole.....                          | 5  |
| Cilj pregleda i kontrole .....                            | 5  |
| Obim pregleda i kontrole .....                            | 5  |
| 4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....                     | 5  |
| 5. NALAZI I PREPORUKE .....                               | 5  |
| 5.1. NALAZI.....  | 5  |
| 5.2. PREPORUKE .....                                      | 11 |

## MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije „Nezavisni blok“ za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

**Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Nezavisni blok“ prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

**Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

## 1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije „Nezavisni blok“ za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Politička organizacija „Nezavisni blok“ se finansirala iz sljedećih izvora:

| R/B       | Izvori finansiranja  | Iznos (KM)        | Struktura (%) |
|-----------|--|-------------------|---------------|
| 1.        | Članarina  | 13.003,62         | 5,89          |
| 2.        | Prilozi fizičkih lica ( 3-a )                                      | 895,20            | 0,41          |
| 3.        | Prilozi pravnih lica ( 3-b )                                       | 0,00              | 0,00          |
| 4.        | Prihodi od imovine ( 3-c )   | 0,00              | 0,00          |
| 5.        | Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke ( 3-d ) | 0,00              | 0,00          |
| 6.        | Prihodi od poklona ( 3-e )   | 0,00              | 0,00          |
| 7.        | Prihodi iz budžeta ( 3-f )   | 203.721,43        | 92,27         |
| 8.        | Prihodi od propagande ( 3-g )                                      | 0,00              | 0,00          |
| <b>I</b>  | <b>Ukupni prihodi (1-8)</b>  | <b>217.617,25</b> | <b>98,57</b>  |
| <b>II</b> | <b>Ostali prihodi i drugo</b>                                      | <b>3.150,72</b>   | <b>1,43</b>   |
|           | <b>Izvori finansiranja (I+II)</b>                                  | <b>220.770,97</b> | <b>100,00</b> |

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu Politička organizacija „Nezavisni blok“ iskazala je rashode u iznosu od 252.805,54 KM.

## 2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Politička organizacija „Nezavisni blok“. Skraćeni naziv stranke je NB.

Politička organizacija „Nezavisni blok“ je registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: 065-0-f1-17-000017 od 27.10.2017. godine, sa sjedištem u ulici Dolina broj 11. Rješenjem istog suda, broj: 065-0-F1-19-000004 od 11.11.2019. godine promijenjeno je sjedište političke stranke.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Vilsonovo šetalište 10.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Senad Šepić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Edina Pijalović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Politička organizacija „Nezavisni blok“ ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centrala Političke organizacije „Nezavisni blok“ u Sarajevu,
- Kantonalni odbor Političke organizacije „Nezavisni blok“ u Zenici i
- Kantonalni odbor Političke organizacije „Nezavisni blok“ u Bihaću.

### 3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

**Predmet pregleda i kontrole** je godišnji finansijski izvještaj Političke organizacije „Nezavisni blok“ za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana objere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

**Cilj pregleda i kontrole** je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

**Obim pregleda i kontrole** finansijskog izvještaja Političke organizacije „Nezavisni blok“ obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

### 4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled finansijskih izvještaja Političke organizacije „Nezavisni blok“ u periodu od 2017. do 2019. godine, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije „Nezavisni blok“ za 2019. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i isključivo u svrhu ostvarivanja ciljeva političke stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima i obavezama, da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da pogram utroška sredstava Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavlja u datom roku.

#### **Nerealizovane preporuke:**

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Politička organizacija „Nezavisni blok“ nije ispoštovala sve preporuke.

### 5. NALAZI I PREPORUKE

#### 5.1. NALAZI

#### **a) Politička organizacija „Nezavisni blok“ prekršila je odredbe člana 4. stav (1)<sup>1</sup> Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

U skladu sa odredbama iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna sačiniti program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te u skladu sa istim sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

(1) Uvidom u program utroška sredstava utvrđeno je da je Politička organizacija „Nezavisni blok“ planirala ukupne troškove u iznosu od 270.000,00 KM.

---

<sup>1</sup> Prema odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) navedenog Zakona stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 252.805,54 KM.

Analizirajući strukturu ostvarenih troškova, utvrđeno je da je politička stranka mimo programa utroška ostvarila troškove u iznosu od 57.878,35 KM.

- Programom utroška sredstava, stranka je planirala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 30.000,00 KM, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju ove troškove iskazala u iznosu 38.643,90 KM, što je za 8.643,90 KM više od planiranog iznosa.
- Politička organizacija „Nezavisni blok“ svojim programom utroška sredstava, je planirala troškove promotivnog materijala u iznosu od 14.500,00 KM, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju ove troškove iskazala u iznosu 48.802,31 KM, što je za 34.302,31 KM više od planiranog iznosa.
- Politička stranka svojim programom utroška sredstava nije planirala troškove, koje je u 2020. godini ostvarila u iznosu od 14.932,14 KM. To su: troškovi stipendija u iznosu od 1.000,00 KM, troškovi usluga u iznosu od 3.195,30 KM, troškovi knjigovodstvenih usluge u iznosu od 4.953,00 KM, troškovi platnog prometa u iznosu od 1.700,10 KM, troškovi ostalog materijala u iznosu od 847,49 KM, troškovi humanitarnih davanja u iznosu od 257,50 KM, troškovi sitnog inventara i auto guma u iznosu od 913,85 KM, rashodi prethodnih godina u iznosu od 529,85 KM, troškovi donacija pravnim licima u iznosu od 500,00 KM, troškovi hotelskih usluga u iznosu od 400,00 KM i troškovi stručnih publikacija i časopisa u iznosu od 635,05 KM.

(2) Politička stranka je po osnovu ugovora o djelu i autorskih honorara ostvarila troškove u iznosu od 42.640,72 KM.

Uvidom u ugovore o djelu nije moguće pouzdano utvrditi koje su usluge ugovorene i u kom obimu su pružene, pa prema tome ni da li su sredstva u navedenom iznosu utrošena isključivo za finansiranje stranačkih aktivnosti.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je Politička organizacija „Nezavisni blok“ prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

**b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) i odredbe člama 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da politička stranka nije uspostavila evidencije, niti je u finansijskom izvještaju prijavila donaciju koje je ostvarila po osnovu objava na društvenim mrežama.

- (1) Uvidom u odluku Centralne izborne komisije BiH o sankcionisanju Političke organizacije „Nezavisni blok“ radi vođenja plaćene izbore kampanje prije službenog početka izborne kampanje<sup>2</sup>, utvrđeno je da je politička stranka na facebook profilu vodila plaćenu kampanju kod svog organizacionog dijela u Bugojnu. Politička stranka je, u skladu sa odredbama člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, bila obavezna uspostaviti evidencije o navedenoj donaciji, te istu prijaviti u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH.
- (2) Obzirom da nije poznat identitet lica, koje je platilo oglašavanje putem facebook profila Politička organizacija „Nezavisni blok“ je ostvarila zabranjenu donaciju, čiji iznos nije moguće utvrditi, jer ista nije evidentirana u poslovnim knjigama, niti je prijavljena u finansijskom izvještaju.

---

<sup>2</sup> Odluka broj: 05-1-07-5-1031/20 od 20.11.2020. godine

**c) Politička organizacija „Nezavisni blok“ prekršila je odredbe člana 11. stav (1)<sup>3</sup> i člana 12. stav (1)<sup>4</sup>, (3)<sup>5</sup> i (4)<sup>6</sup> Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka nije pravilno klasifikovala i prijavila sve prihode, nije prijavila sve organizacione dijelove stranke i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije uspostavila evidenciju o dijelu troškova koje je ostvarila provođenjem izborne kampanje putem facebook profila, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

(1) U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci - teritorijalna organizacija političke stranke), u okviru organizacione strukture navela: Centralu stranke u Sarajevu, kantonalni odbor stranke u Zenici i kantonalni odbor stranke u Bihaću.

- Uvidom o podatke o finansiranju političkih stranaka iz budžeta svih nivoa vlasti, kao i kontrolom prometa izvoda sa transakcijskih računa političke stranke, utvrđeno je da je stranka osim prihoda koje je ostvarila iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona i Unsko-sanskog kantona, ostvarila prihod i iz Srednjobosanskog kantona i Bosansko-podrinjskog kantona, što ukazuje na činjenicu da Politička organizacija „Nezavisni blok“ u godišnjem finasijskom izvještaju nije prijavila sve organizacione dijelove.
- Pregledom ugovora o zakupu poslovnih prostora i ugovora o djelu koje je stranka sklapala sa fizičkim licima tokom 2020. godine, utvrđeno je da su izvršitelji za stranku vršili usluge provođenja aktivnosti vezanih za tehničku realizaciju, organizacijske, analitičke i administrativno-tehničke poslove i za druge organizacione dijelove stranke, i to za: kantonalne odbore u Sarajevu, gradske odbore u Zenici, Bihaću, Visokom, Zavidovićima i Cazinu i općinske odbore u Velikoj Kladuši, Kaknju, Brezi, Bužimu, Varešu i Vitezu.

S obzirom da u svom finansijskom izvještaju nije prijavila kompletnu organizacionu strukturu, politička stranka je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

(2) Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ostale prihode u iznosu od 3.150,72 KM. Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, poslovnih knjiga i na osnovu izjava o opraštanju duga iz ranijih godina od strane zakupodavaca koji su izdavali poslovne prostore stranci, utvrđeno je da je stranka ostvarila ostale prihode samo u iznosu od

---

<sup>3</sup> Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

<sup>4</sup> Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

<sup>5</sup> Politička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne kampanje na način utvrđen Izbornim zakonom BiH.

<sup>6</sup> Do 31.03. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

0,72 KM, dok se ostvareni prihodi u iznosu od 3.150,00 KM<sup>7</sup> odnose se na nenovčane donacije od fizičkih lica (zakupodavaca), koje je stranka trebala u godišnjem finansijskom izvještaju iskazati na obrascu 3-e (prihodi od poklona i usluga koje politička stranka nije imala obavezu platiti) godišnjeg finansijskog izvještaja.

Pogrešnim klasifikovanjem prihoda u godišnjem finansijskom izvještaju, stranka je prekršila odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.

- (3) Pregledom finansijske dokumentacije je utvrđeno da potvrde, koje je stranka izdala fizičkim licima od kojih je primila članarine u iznosu od 13.003,62 KM i priloge u iznosu od 895,20 KM ne sadrže dio podataka propisan članom 6. Pravilnika, odnosno ne sadrže podatke o broju ličnog dokumenta, adresi i mjestu njihovog prebivališta<sup>8</sup>.
- (4) Politička organizacija „Nezavisni blok“ u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazao tačne podatke o rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika.

1. Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne troškove u iznosu od 252.805,54 KM.

Suprotno odredbama 22. Pravilnika stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju sve troškove prijavila kao troškove Centrale stranke u Sarajevu, iako je pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno da stranka ima svoje organizacione dijelove i u: Zenici, Bihaću, Cazinu, Velikoj Kladaši, Bužimu, Visokom, Zavidovićima, Kaknju, Varešu, Vitezu, Brezi, Tešnju i Goraždu.

2. U poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju Politička organizacija „Nezavisni blok“ je troškove zakupa poslovnih prostora svih organizacionih dijelova stranke iskazala kao troškove Centrale stranke u iznosu od 38.643,90 KM. Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora koje je stranka dostavila, utvrđeno je da su troškovi zakupa Centrale stranke iznosili 18.252,00 KM, dok su troškovi zakupa poslovnih prostora ostalih organizacionih nivoa stranke iznosili 25.228,68 KM, što ukupno iznosi 43.480,68 KM. Politička stranka, osim što troškove zakupa nije prijavila po svojim organizacionim dijelovima, prijavila ih je u iznosu za 4.836,78 KM manjem od ostvarenog.

- Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 189/19 od 13.08.2019. godine, zaključen sa pravnom licem „T-Panorama“ d.o.o. Sarajevo, ulica Vilsonovo šetalište 10 Sarajevo, utvrđeno je da su troškovi zakupa Centrale stranke u Sarajevu iznosili 18.252,00 KM<sup>9</sup>.
- Stranka je u Gradu Cazinu koristila poslovni prostor površine 16 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu koji je stranka 27.03.2020. godine zaključila sa fizičkim licem Samirom Murićem, uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupa iznosili 1.600,00 KM<sup>10</sup>.

<sup>7</sup> Izjava Azira Zeca iz Goražda od 25.12.2020. godine kojom poptvrđuje oproštaj cijelog iznos dugovanja stranke iz 2019. godine u iznosu od 1.750,00 KM i Izjava Elvise Ganića iz Sanskog Mosta od 21.12.2020. godine kojom potvrđuje oproštaj cijelog iznos dugovanja stranke iz 2019. godine u iznosu od 1.400,00 KM.

<sup>8</sup> Politička stranka je dužna svakom fizičkom i pravnom licu od kojeg je primila članarinu ili prilog izdati potvrdu u kojoj su sadržani sljedeći podaci: naziv političke stranke, serijski broj potvrde, ukupan iznos članarine/priloga, ime i prezime/naziv donatora, broj ličnog dokumenta/identifikacioni broj donatora, adresa i mjesto prebivališta/sjedišta donatora, datum uplate, datum izdavanja potvrde i potpis ovlaštenog lica.

<sup>9</sup> Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 189/19 od 13.08.2019. godine zaključen sa pravnom licem „T-Panorama“ d.o.o. Sarajevo, ulica Vilsonovo šetalište 10 Sarajevo.

<sup>10</sup> Stranka je dostavila Obavjest o raskidu ugovora sa 30.11.2020. godine.



- U Općini Tešanj stranka je koristila poslovni prostor površine 43 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora od 01.02.2019. godine, zaključenim sa fizičkim licem Elminom Kantić, uz mjesečnu zakupninu od 350,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupnine iznosili 3.850,00 KM.
  - U Gradu Bihaću stranka je koristila poslovni prostor površine 23 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu od 29.03.2019. godine, zaključen sa Halimom Stupac, uz mjesečnu zakupninu od 250,00 KM, utvrđen je trošak zakupnine u iznosu od 3.000,00 KM.
  - Stranka je koristila poslovni prostor u Općini Zavidovići. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora od 30.10.2019. godine, zaključen sa Adnanom Halilovićem, uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, utvrđeno je da su troškovi zakupnine iznosili 2.400,00 KM.
  - U općini Bužim stranka je koristila poslovni prostor površine 38 m<sup>2</sup>. Prema ugovoru o zakupu poslovnog prostora od 01.06.2020. godine, zaključenim sa Mirsadom Šahinovićem, uz mjesečnu zakupninu od 220,00 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine iznosili 1.540,00 KM<sup>11</sup>.
  - U Velikoj Kladuši stranka je u skladu sa ugovorom o zakupu poslovnog prostora od 01.09.2020. godine, zaključenim sa fizičkim licem Bejzom Kuduzević i uz mjesečnu zakupninu od 200,00 KM, koristila poslovni prostor i pri tome ostvarila trošak zakupnine u iznosu od 600,00 KM<sup>12</sup>.
  - Politička stranka je u Gradu Zenica koristila poslovni prostor površine 47 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 01-19-12-01/19 od 14.01.2020. godine, zaključenim sa Gradom Zenica i uz mjesečnu zakupninu od 604,89 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine iznosili 7.258,68 KM.
  - U Općini Breza stranka je koristila poslovni prostor površine 20 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu od 15.06.2020. godine, zaključen sa Mirsadom Dedićem, uz mjesečnu zakupninu od 130,00 KM, utvrđeno je da su ovi troškovi zakupnine ovog organizacionog dijela stranke iznosili 780,00 KM<sup>13</sup>.
  - Stranka je u Gradu Goraždu koristila poslovni prostor površine 20 m<sup>2</sup>. Uvidom u ugovor o zakupu zaključenim sa fizičkim licem Azirom Zecom od 29.03.2019. godine, uz mjesečnu zakupninu od 350,00 KM, utvrđen je trošak zakupnine su isti iznosili 4.200,00 KM.
3. Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju evidentirala troškove takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 3.600,00 KM. Po Odluci Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25.02.2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenog novčanog iznosa takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 1.200,00 KM, pa su troškovi takse iznosili 2.400,00 KM.

(5) Politička stranka, suprotno odredbama člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, nije uspostavila evidencije, niti

<sup>11</sup> Stranka je dostavila Obavjest o raskidu ugovora sa 31.12.2020. godine

<sup>12</sup> Stranka je dostavila Obavjest o raskidu ugovora sa 30.11.2020. godine

<sup>13</sup> Stranka je dostavila Obavjest o raskidu ugovora sa 30.11.2020. godine

je u finansijskom izvještaju prijavila troškove izborne kampanje po osnovu objava na društvenim mrežama od strane njena tri organizaciona dijela, kao što je navedno u nalazu pod b).

- (6) Pregledom finansijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

Računi na osnovu kojih je politička stranka evidentirala i platila troškove propagande, u iznosu od 33.969,42 KM ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih lica „KKDD“ d.o.o. Sarajevo, broj: 049/020 od 01.10.2020. godine u iznosu od 1.784,25 KM i broj: 017/20 od 10.02.2020. godine u iznosu od 234,00 KM, „Suton“ d.o.o. Sarajevo, broj: 10-118 od 31.01.2020. godine u iznosu od 737,10 KM, broj: 10-224 od 26.02.2020. godine u iznosu od 1.736,87 KM i broj: 10-924 od 21.10.2020. godine u iznosu od 24.687,00 KM, „Vipromo“ d.o.o. Visoko, broj: 71/20 od 22.10.2020. godine u iznosu od 750,00 KM, „Auto EDNER“ d.o.o. Sanski Most, broj: 0000014-20 od 15.10.2020. godine u iznosu od 655,20 KM, „USKinfo.ba“ d.o.o. Bihać, broj: 94-10-2020 od 20.10.2020. godine u iznosu od 585,00 KM, „Klix“ d.o.o. Sarajevo, broj: 1234/20 od 26.10.2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM i „Pyrus“ d.o.o. Zenica, broj: 464/20 od 30.07.2020. godine u iznosu od 800,00 KM., utvrđeno je da pomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnog materijala.

- (7) Politička organizacija „Nezavisni blok“ u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne evidencije o svojim obavezama, čime je prekršila računovodstvene propise. U finansijskom izvještaju, na obrascu 5 (*obaveze političke stranke*), obaveze nije prijavila u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika.

U poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju stranka je evidentirala svoje obaveze na dan 31.12.2020. godine prema pravnom licu „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo u iznosu od 33.185,56 KM.

Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH pravno lice „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo je dostavilo podatke o svojim potraživanjima od Političke organizacije „Nezavisni blok“, odnosno analitičku karticu na kojoj su evidentirana ukupna potraživanja od ove političke stranke u iznosu od 9.295,87 KM.

Uvidom u navedenu analitičku karticu, utvrđeno je da je pravno lice „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo od svojih potraživanja od Političke organizacije „Nezavisni blok“, koja su 31.12.2019. godine iznosila 35.551,72 KM, 30.01.2020. godine otpisalo potraživanja u iznosu od 26.255,85 KM.

Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH Političkoj organizaciji „Nezavisni blok“ da dostavi Izvod otvorenih stavki sa ovim dobavljačem na dan 31.12.2020. godine, stranka je dostavila pomenuti dokument u kome je pravno lice „GP ŽGP“ d.d. Sarajevo navelo svoja potraživanja na dan 31.12.2020. godine od Političke organizacije „Nezavisni blok“ u iznosu od 9.295,87 KM.

## **Troškovi izborne kampanje**

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM<sup>14</sup> po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 322.043,30 KM.

Politička organizacija „Nezavisni blok“ je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 48.802,31 KM.

## **5.2. PREPORUKE**

***Preporučuje se Političkoj organizaciji „Nezavisni blok“ da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:***

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom i statutom za ostvarivanje ciljeva političke stranke,*
- *da prijavljuje sve priloge bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi potpune i tačne evidencije o rashodima i obavezama stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava.*

***Političkoj stranci se posebno preporučuje da sa dobavljačima izvrši usklađivanje svojih obaveza i izvrši odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.***

## **KOMENTAR:**

U ostavljenom roku, Politička organizacija „Nezavisni blok“ se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, ali bez dostavljanja relevantnih dokaza. U svom očitovanju politička stranka navodi da u potpunosti prihvata nalaze revizije uz napomenu da ni jedna navedena greška nije učinjena s namjerom kršenja zakonskih i podzakonskih akata. Politička organizacija „Nezavisni blok“ u svom očitovanju navodi da u potpunosti prihvata i sve navedene preporuke i da će ih sa dodatnom pažnjom tretirati u svom budućem radu i finansijskom poslovanju.

Pomoćnik revizora

Mr.sc Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić

---

<sup>14</sup> Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.